

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

89. Equus: Ex Synesio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

CANIS.

PRÆLIVM INTER CANEM, Leonem, & Elephantum.

Expressus ex sensibus Oppiani de ven. lib. 1. v. 401.

Ex Plinio.

Μυραδάων κρητέρον δέμας.

Descriptio LXXXVII.

Descriptio LXXXVI.

Canis si absolutum modò videre desideras, talis est Corpus illi procerum, & validum, caput amplum, læue, benè oculatum, lumina miti fulgore cærulea in oculis ardescunt: os oblongum, & pulchra dentium peccinatum coeuntium serie benè serratum, aures modicæ delicata obducuntur cute, ceruix protensa, robusta pectora, ampli latiq̃ue armi, obliquæ costarum series, craticulatumq̃ue distincta, lumbi modica carne sufferti, nec præpingues sunt, nec macilentis, crurum recta, & mollibus internodijs proluxa tibiq̃. Anteriores pedes posticis breviores, cauda gracilis, & promissa ad talos vsq̃ue definit.

Indiam petenti Alexandro Magno Rex Albanæ alterum mittens canem, addidit mandata, ne in parvis experiri vellet, sed in Leone Elephantòue: duos sibi fuisse, hoc interempto, præterea nullum fore. Nec distulit Alexander, Leonemq̃ue fractum protinus vidit. Postea Elephantum iussit induci, haud alio magis spectaculo lætatus. Horrentibus quippe totum corpus villis, ingenti primum latratu intouit; mox ingruit assultans, contraq̃ue belluam exurgens, hinc & illinc artifici dimicatione, qua maxime opus esset, infestans atq; euitans, donec assidua rotarum vertigine afflixit, ad eam eius tellure concussa.

TAVRVS.

Ex Plinio.

Descriptio LXXXVIII.

Item, ex eodem loco.

Ζαΰεπες τερψίνεος ἢ ταύροτες.

Alius procerior in speciem collis affurgit facie quidem depressa, sumis naribus, horribilibus intercilijs, quæ cæsius oclorum fulgor violentus irradiat, tota facies hispida veluti senticetis fruticatur, lati porriguntur humeri, corpus valentissimū ad vim inferendam promptius, quam ad currendum, sunt enim eius vires firmæ, acer impetus, terribilis ferocia, atq; animus infecta rabie semper armatus.

Tauris in aspectu generositas, torua fronte, auribus setosis, cornibus in procinctu dimicationem poscentibus. Sed tota comminatione prioribus in pedibus stat, ira gliscente, alter nos replicans, spargensq̃ue in altum arenam, & solus animalū eo stimulo ardescens. Vidimus de imperio dimicantes, & idè demonstratos rotari, cornibus cadentes excipi, iterumq̃ue resurgere, modò iacentes ex humo colli, bigarūq̃ue etiam cursu citato velut aurigas insistere.

EQVVS.

Ex Synesio.

Descriptio LXXXIX.

Ἐπιμύδα Ἰσίδωρος ἰππων ἀκροφύεσσι τοῖς ἀτάσσειν ἀρετῆν ἰπποῖ προσήκοντα, ὧ

Equum tibi dono misi ad omnem virtutem, quæ quidem in equo cernitur, habilissimum Bbbb natura,

χρήση μὲν ἐν ἀμιλλοῦσι δρόμοις, καὶ ἡ δὲ ὄταν
 ἐπὶ θύραις ἑτάχθη, καὶ ἐν ἀγῶσι πολεμικοῖς, καὶ
 ὅταν χεῖρα γῆρας ἐπὶ τῷ λιθοκῶ τροπέῳ πομπῆν
 ἑπιτίκτοι. οὐ γὰρ οἶδα διὰ μάλλον ἐτικωμητέ-
 ρης, ἢ κέλης ἐναγώνιος, ἢ πομπεύς, ἢ πολεμιστή-
 ρι. εἰ δὲ νιοσάων ἵππων ἰδῆν ἐστὶν ἀειδέτερος
 ὁ χθάρης τε αὖν τὸ κρανίον, καὶ λεπτόσαρκος τὴν
 ἀσφῶν, τάχα μῦθος τῆς ἵπποις ἀσφῶν οὐδὲ τῆς ἀν-
 θρώποις ἀμα πάντα διδῶσιν ὁ θεός: μήποτε δὲ
 αὐτο, καὶ πρὸς ἐκείνους αὐτῶν τὰς ἀρετὰς σμιλεῖται, εἰ
 τὰ μαλακὰ τὸ σκληρῶν ἐλάττω παρὰ τὸ φύσει
 ἐκλήθησάτο. πρὸς μὲν τοι τοῖς πόνους ὅσα σαρκῶν
 εἶδα ἐπαρκέστερα. οἱ μὲν οὖν παρ' ὑμῖν ἵπποι
 τὰς σαρκὶ πλείους εἰσι. οἱ δὲ ἡμέτεροι τοῖς ἀ-
 γῶσι.

natura, & expeditissimum: quo veteris in curri-
 culorum certaminibus: veteris etiam in venan-
 do, praelijsque militaribus; & cum de Lybici
 triumphum egeris; etenim non possum facti
 constituere, magisne sit venator, an celes ludo-
 rum, an vero triumphator, an bellator, quod si
 Nilensibus equis aspectu deformior est, cra-
 nio verrucoso, lumboque obeso, cogitabis,
 quemadmodum, neque hominibus, sic nec e-
 quis omnia coniunctim à Deo dari: ad eas au-
 tem virtutes hoc ei nihil confert, si mollia du-
 ris pauciora à natura sortitus est, ad labores
 vero certum est ossa carnis plus habere
 momenti, vestri sunt igitur carni-
 bus pleniore, nostri,
 ossibus.

Nota.

Item.

*Equus
Celes.*

Commendat equum ab usu & utilitate, nonnihil
 in eius maciam iocatus. Equus. Celes ἵππος: ὁ
 μονάμυξ ἢ, ἱερομῖος, ὁ νῦν οὐδαμῶς λεγόμενος, quem
 Orion ἀπὸ τοῦ κίχλιν, vult dictum, quod est πῖχλιν ἢ
 καλίσιν. Equus est singularis, & cursor, qui nunc
 fillarius, à currendo, sic appellatus. Hoc qui uteban-
 tur in ludis, dicebantur κλητήρι, & Celetes quo-
 que idem nominati.

Equi Nisai.

Nisensibus equis. Mallem Nisai: Nisai equi
 Perses commendatissimi, unde & Solis victima Ni-
 sai equus. λευκὸν ἵππον τῶν σφόδρα. Nisaiων dixit
 Philostratus in vita Apollonii lib. 1. c. 20.

Ὅτι τοῖς ἀνθρώποις ἀμα πάντα. Hoc secundum
 illud Homeri. ἔτιρον μὲν Ἰωνικῆ πατῆρ, ἔτιρον δ' ἀ-
 νιωτῶν.

Primum pectus, & crura sphaeris carnis de-
 center ornantur, costae in quandam latitu-
 dinem porriguntur, alius in breuitate con-
 stringitur, caput ceruinam reddit effigiem,
 imitatur velocitatem, cuius videtur habere si-
 militudinem. Hic est sub pinguedine nimia
 mansuetus, magna mole celerissimus, affectu iu-
 cundus, vsu gratus. Incedit molliter, seffores
 suos inanis festinationibus non fatigat, quies-
 citur in ipso, potius quam laboratur, &
 compositus delectabili modera-
 tione, agilitate nouit con-
 tinua perdurare. Cas-
 sfodorus var.

Item ex Philostrato.

ΤΟ ἡμεράκιον, ὁχεῖται μὲν ἐπ' ἵππῳ λευ-
 κοῦ, μέλαινα δὲ ὡς ὄϊας ἢ κεφαλὴ τῶ
 ἵππῳ, καὶ λευκὸν ἀποτέλλομενος κύκλον
 ὑπὸ τῷ μετώπῳ, καὶ αὐτὸ τὴν σελήνην τὸ πῆ-
 γες, καὶ φάλαρα ἔχει χρυσοῦ, καὶ χαλκὸν κόκκι-
 νῶν χρυσοῦ. τοῦ γὰρ τὸ χρῶμα. προσαστάσει
 τῶ χρυσοῦ, καὶ ἀπὸ οἱ αὐγῶδες λίθοι, πολλὰ
 τῶ μερικίῳ, χλαμύς, ἐχουσα π' ἀνέμου, καὶ

Ceterum adolescentulus equo quidem
 vehitur niveo, nigrum vero, ut vides, est
 equo caput: candidusque fronti impres-
 sus est orbis, Lunae plenitudinem referens.
 Habet & aureas phaleras, & cecci Medici
 frænum. Hic enim color aurum illustrat, ut
 ardentes lapilli. Indumentum adolescentulo
 est chlamys, venti aliquid, ac sinns habens.
 Color quidem ex Phœnicea purpura, quam
 lana

κόλπος τὸ αἶμα, ἐκ φοινίκης ἀλουργίας, ἣν
ἐπανοῦσι φοίνικες. ἀγαπάδιον ἢ τὴν ἀλουργίαν
μάλιστα, δοκῶν γὰρ σκιδροπορεῖν, ἔλκει
τὴν παρὰ τὴν ἡλίαν ἄραν, καὶ τὴν
τῆς Ἰδης ἀνθερά-
νεται.

laudant Phœnices: Purpurarum autem maxi-
mè diligatur; cum enim obscurari vi-
deatur, pulchritudinem quandam
à sole trahit, & Ides her-
bæ flore inspergi-
tur.

Nota.

Purpura
triplex.

Ex φοινίκῃ ἀλουργίας. Hic observatione dignum
est, apud antiquos triplicem fuisse purpuram. ἀλουρ-
γία, φοινικία, Ἑρμιονικία. ἀλουργίς est caru-
bi coloris, quæ violacea purpura à Cornelio Nepote,
à D. Hieronymo ad Nepotianum purpura viola di-
citur: ad quam alludit Horat. epist. ad Augustum.

Luna Tarantino violas in: ita veneno.

Altera est φοινικίς, quæ, ut ait Gellius, extube-
rantiam splendorem quæo ruberum habet: quia una po-
tuit altera esse vegetior. Tertia est Ἑρμιονικία alba,
cuius meminit Plutarch. in Alexandro, Lucianus
in Pseudomante: & Frossardus Regem Lusitania
alba purpura vestitum inducit.

Idē quid.

Ἰδης ἀνθερά. Idem hic interpres herbam expo-
nit: verum quis istius ita meminit? Non me fugit,
Plinium obiter Iliam herbam memorasse c. II. lib.
27. sed nihil à eius purpura. Malim cum Hesychio
formam & pulchritudinem interpretari, ut in Pa-
lasira, φοινίς τὴν ἄραν μαρτρία τῆ Ἰδης.

Vide alias descriptiones, & cum ista compare
Theogenem Heliodori.

L E P V S.

Ex Acliani lib. 13. de animalibus
Cap 14.

Σκιρτῶ τὰ πρῶτα ἀπὸ τῆ γῆς δλαζῶς,
& cætera.

Descriptio XC.

PRIMUM ex terra exsiliens saltu fertur Le-
pus, & per dumeta, aliâque densiora virgulta,

& rigua loca expeditus perlabitur: tum verò
sicubi herbæ sint altæ, & frequentes, ex ijs
facile sese explicat, atque elabitur: ac quem-
admodum leonibus caudæ ad excitandas vi-
res magno adiumento esse dicuntur, si hinc
aures roboris quasi vexilla, & cursus ei inci-
tamenta existunt: fugiens eos ad tergum re-
torquet, sicque ipsi tanquam stimulis tor-
porem & ignaviam, ne à curriendo retardetur,
concitatiam porro cursum, nec unum, nec
rectâ tenet, sed & huc & illuc se versat: &
verò de recto flexu decurrit, ut perturbet ac
decipiat canes: ad id quidem diuerticulum,
quò vult iter convertere, de auribus alteru-
tram intorquet, eaque quasi moderatrice
cursum dirigit: neque verò improvidè uno
eodemque tempore omnes suarum virium
nerulos prodigit; sed impetum insequentis
obseruat; qui si ad insequendum tardus est,
& segnis, non omnem suam celeritatem pro-
fundit, sed duntaxat canes antegredi maru-
rans, sese integrum servat, & viribus suis mo-
deratur, ne suam omnem currendi facultatem
vigens, ex incitato cursu viribus deficiat: pe-
nitens enim cognoscit se ad cursum longè mul-
tumque anteeellere, & videt impensius labo-
rare non esse necesse. Quòd si pedum celerita-
te canis ad conficiendum iter pollet, tum om-
nibus reuocatis viribus Lepus quanto maxi-
mè potest cursu fertur.

Cum autem longè multumque canem an-
teuertit, & longo sanè intervallo venatores,
atque equos reliquerit, tum in aliquem tu-
mulum ascendit, & in posteriores pedes sese
erigens, tanquam ex aliqua specula, & in-
sectantium, quantum equidem existimo, eos,
ut debiliores rideret. Et ita hoc veluti lucro con-
fidentior, etiam quietem tranquillitatem-
que adeptus, ex lassitudine, grate & libenter
dormit.

Ebbb a

VVL-